

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความเข้าใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ใช้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และวัดความเข้าใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ปรากฏในคู่มือการใช้ห้องสมุด คู่มือช่วยค้นของห้องสมุด ป้ายประกาศ ป้ายอธิบายการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดและผู้ปฏิบัติงานในการปรับปรุงการสื่อสารทั้งภาษาเขียนและภาษาพูดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้ใช้บริการมีความเข้าใจศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ปรากฏในคู่มือการใช้ห้องสมุด คู่มือช่วยค้นของห้องสมุด ป้ายประกาศ ป้ายอธิบายการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ น้อย
2. อัตราความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด และการเรียนหรือไม่เรียนวิชาการใช้ห้องสมุดของผู้ใช้บริการ มีผลทำให้ความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ปรากฏในคู่มือการใช้ห้องสมุด คู่มือช่วยค้นของห้องสมุด ป้ายประกาศ ป้ายอธิบายการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นิสิต นักศึกษาผู้ทำบัตรสมาชิกของ

ห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร จำนวน 10 แห่ง ประจำปี การศึกษา 2536 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 60,105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างจำนวน 436 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากจำนวนนิสิต นักศึกษา ผู้ทำบัตรสมาชิกของห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 60,105 คน โดยใช้ตาราง Determining Sample Size for Research Activities (Krejcie and Morgan, 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความเข้าใจความหมายของศัพท์ วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจ ได้แก่ ความถี่ในการ เข้าใช้ห้องสมุด และการเคยเรียนกับไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

ตอนที่ 2 แบบวัดความเข้าใจความหมายของศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษ ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน

การทดลองใช้แบบวัดความเข้าใจ

การทดลองใช้แบบวัดความเข้าใจ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้ 2 ครั้ง คือ ทดลองใช้ครั้งแรกกับ นิสิตผู้ใช้ห้องสมุด คณะรัฐศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะ ศิลปกรรมศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะละ 10 คน รวม 40 คน แบบวัดความเข้าใจมีค่าความเชื่อมั่น 0.64 (รายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 111) ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ได้ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2526) แต่เมื่อพิจารณาระดับ ความยาก (Level of Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Power of Discrimination) ของ แบบวัดความเข้าใจเป็นรายข้อ พบว่า บางข้อไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (รายละเอียด ในภาคผนวก ข หน้า 109) จึงนำแบบวัดความเข้าใจที่ได้จากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 มา ปรับปรุงแก้ไขบางข้อที่ยากหรือง่ายเกินไป ให้มีคุณภาพดีเหมาะสมที่จะใช้ทดสอบจริง

ต่อไป จากนั้นผู้วิจัยนำแบบวัดความเข้าใจไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนิสิตผู้ใช้ห้องสมุด คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะละ 10 คน รวม 40 คน แบบวัดความเข้าใจมีค่าความเชื่อมั่น 0.81 (รายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 115) ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี (วิเชียร เกตุสิงห์, 2526) และเมื่อพิจารณาระดับความยากและค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความเข้าใจเป็นรายข้อ พบว่า แบบวัดความเข้าใจทุกข้ออยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (รายละเอียดในภาคผนวก ข หน้า 113)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences-SPSS)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจ

ผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจจำนวน 428 คน เป็นผู้ตอบที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด 211 คน (ร้อยละ 49.30) และไม่เคยเรียน 217 คน (ร้อยละ 50.70)

เมื่อพิจารณาตามความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุด พบว่า เป็นผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจที่เข้าใช้ห้องสมุดทุกวัน 84 คน (ร้อยละ 19.60) เข้าใช้สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง 203 คน (ร้อยละ 47.40) เข้าใช้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง 41 คน (ร้อยละ 9.60) เข้าใช้เดือนละ 2-3 ครั้ง 27 คน (ร้อยละ 6.30) เข้าใช้เดือนละ 1 ครั้ง 14 คน (ร้อยละ 3.30) และอื่น ๆ (เข้าตอนใกล้สอบ ทุกวันที่มาเรียน ฯลฯ) 59 คน (ร้อยละ 13.80)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจ ปรากฏว่า เป็นผู้ตอบแบบวัดความเข้าใจที่เคยเรียนกับไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดที่เข้าใช้ห้องสมุดต่าง ๆ กันดังนี้ คือ เข้าใช้ห้องสมุดทุกวัน เป็นผู้ตอบที่เคยเรียน 44 คน (ร้อยละ 10.30) ไม่เคยเรียน 40 คน (ร้อยละ 9.30) เข้าใช้สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เป็นผู้ตอบที่เคยเรียน 93 คน (ร้อยละ 21.70) ไม่เคยเรียน 110 คน (ร้อยละ 25.70) เข้าใช้สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เป็นผู้ตอบที่

เคยเรียน 26 คน (ร้อยละ 6.10) ไม่เคยเรียน 15 คน (ร้อยละ 3.50) เข้าใช้เดือนละ 2-3 ครั้ง เป็นผู้ตอบที่เคยเรียน 15 คน (ร้อยละ 3.50) ไม่เคยเรียน 12 คน (ร้อยละ 2.80) เข้าใช้เดือนละ 1 ครั้ง เป็นผู้ตอบที่เคยเรียนและไม่เคยเรียน 7 คน (ร้อยละ 1.60) เท่ากัน และอื่น ๆ (เข้าตอนใกล้สอบ ทุกวันที่มาเรียน ฯลฯ) เป็นผู้ตอบที่เคยเรียน 26 คน (ร้อยละ 6.10) ไม่เคยเรียน 33 คน (ร้อยละ 7.70)

การทดสอบสมมติฐาน

1. ผู้ใช้บริการมีความเข้าใจศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1
2. ผู้ใช้บริการที่มีความถนัดในการเข้าใช้ห้องสมุดแตกต่างกันมีความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2
3. ผู้ใช้บริการที่เคยเรียนกับไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด มีความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผล

ผลจากการรวบรวม วิเคราะห์ และวัดความเข้าใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ใช้ในห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานครครั้งนี้ พบว่า

1. ศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่รวบรวมได้จากคู่มือการใช้ห้องสมุด คู่มือช่วยค้นของห้องสมุด ป้ายประกาศ ป้ายอธิบายการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดกลาง มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร 10 แห่ง คือ กองห้องสมุด สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 พระนครเหนือ สำนักห้องสมุดและบรรณสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 ธนบุรี หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และหอสมุดสาขา
 วังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร คำศัพท์ที่รวบรวมได้มีจำนวน 149
 คำ เมื่อนำมาวิเคราะห์และระบุว่าเป็นคำศัพท์ประเภทใด ปรากฏว่า เป็นศัพท์บัญญัติเป็น
 ส่วนใหญ่ กล่าวคือ เป็นศัพท์บัญญัติจำนวน 81 คำ เป็นคำทับศัพท์จำนวน 42 คำ และเป็น
 คำแปลจำนวน 26 คำ

การที่ศัพท์บัญญัติเป็นคำศัพท์ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร
 ใช้มากที่สุด ในการเขียนคู่มือการใช้ห้องสมุด คู่มือช่วยค้นของห้องสมุด ป้ายประกาศ
 ป้ายอธิบายการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและบริการต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากศัพท์บัญญัติเป็น
 ศัพท์ที่บัญญัติขึ้นเพื่อใช้ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ การพิจารณาใช้ศัพท์ของแต่ละสาขา
 วิชา จึงพิจารณาจากศัพท์ที่บัญญัติขึ้นเป็นลำดับแรกก่อน ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้คำศัพท์ต่าง ๆ
 เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ สามารถสื่อสารเข้าใจกันได้ง่าย และศัพท์บัญญัติเป็นศัพท์ที่
 ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า เป็นคำศัพท์ที่ถูกต้อง เหมาะสมที่จะใช้สำหรับวิชาใดวิชาหนึ่ง เพราะได้
 จากการบัญญัติขึ้นของผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น ๆ ศัพท์บัญญัติจึงได้รับความนิยมใน
 การใช้มากที่สุด

ส่วนศัพท์วิชาการที่ใช้คำแปลหรือคำทับศัพท์ อาจเป็นเพราะไม่สามารถบัญญัติ
 ศัพท์ให้เข้าใจได้ดีกว่าการใช้คำแปลหรือคำทับศัพท์ (ทรงพรรณ มณีวรรณ, 2534) และอัมพร
 ทีชะระ กล่าวไว้ว่า ศัพท์บัญญัติวิชาบรรณารักษศาสตร์บางคำก็ไม่ได้ได้รับความนิยม ทำให้เกิด
 ความสับสนกันในการใช้ศัพท์วิชาการทางบรรณารักษศาสตร์ในภาษาไทย นอกจากนี้ คำศัพท์
 ใหม่ ๆ บางคำ ยังไม่ได้มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นใช้ และบางคำเป็นคำศัพท์ที่นำมาจากสาขาวิชา
 อื่น ๆ เช่น ศัพท์จากสาขาคอมพิวเตอร์ จึงต้องใช้คำทับศัพท์หรือคำแปลในเบื้องต้นก่อน ซึ่ง
 คำศัพท์เหล่านี้อาจจะได้รับการบัญญัติเป็นศัพท์บัญญัติในภายหลังก็ได้ ในเรื่องนี้ จารุวรรณ
 สันธุโสภณ (2521) กล่าวไว้ว่า การประมวลจัดทำหนังสือเกี่ยวกับศัพท์วิชาการเป็นการยากยิ่งที่

จะให้ครอบคลุมถึงศัพท์ทุกคำทุกด้าน โดยเฉพาะในแขนงวิชาที่มีความก้าวหน้า และขยายขอบเขตออกไปในวงกว้างอย่างรวดเร็วพอสมควร เช่น วิชาบรรณารักษศาสตร์นี้

2. ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในระดับปานกลางและค่อนข้างดี

กล่าวคือ มีผู้ให้บริการจำนวน 114 คนหรือร้อยละ 26.60 มีความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในระดับปานกลาง คือ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ 50%-59% และมีผู้ให้บริการจำนวน 110 คน หรือร้อยละ 25.72 มีความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ในระดับค่อนข้างดี คือ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ 60%-69%

ผู้ให้บริการที่เข้าใจศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในระดับปานกลาง ตรงกับผลการวิจัยของ Naismith และ Stein (1989) ที่ได้ศึกษาความเข้าใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่ง Carnegie Mello University (CMU) ที่มีต่อศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ใช้ในห้องสมุด ซึ่งปรากฏผลว่า นักศึกษาเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในระดับปานกลาง คือ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.86

ส่วนกรณีที่ผู้ให้บริการเข้าใจศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในระดับค่อนข้างดี เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจง คือ เป็นนิสิตนักศึกษาที่ได้ผ่านการสอบคัดเลือกจากทบวงมหาวิทยาลัยมาแล้วว่า เป็นบุคคลที่มีความพร้อมในด้านการเรียน ทำให้มีความสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจวิชาการต่าง ๆ ได้ในระดับค่อนข้างดี และอาจมีสาเหตุมาจากการคัดเลือกคำศัพท์ที่นำมาใช้สร้างแบบวัดความเข้าใจ ที่ใช้กลุ่มทดสอบที่มีคุณสมบัติใกล้เคียง และถือเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างได้ เป็นผู้คัดเลือกคำศัพท์ที่เข้าใจว่าเป็นศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีผลให้ผู้ให้บริการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ค่อนข้างดี

จากการศึกษาแบบวัดความเข้าใจแต่ละข้อว่า ผู้ใช้บริการมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด ปรากฏว่า คำศัพท์ที่นำมาทดสอบความเข้าใจของผู้ใช้บริการทั้งหมด 30 คำนั้น คำศัพท์ที่ผู้ใช้บริการเข้าใจมากที่สุด คือ คำว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาล ซึ่งผู้ใช้บริการตอบถูก 364 คน คิดเป็นร้อยละ 85.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ศัพท์คำว่า สิ่งพิมพ์รัฐบาล นั้นห้องสมุดใช้ศัพท์คำนี้คำเดียว ในการเรียกชื่อสิ่งพิมพ์ที่ผลิตโดยหน่วยงานรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่เหมือนกับศัพท์คำว่า วารสาร ที่ห้องสมุดบางแห่งใช้ว่า สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ทำให้ผู้ใช้บริการสับสนว่ามีความหมายแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งในเรื่องนี้ตรงกับความเห็นของ Snow (1986) ที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ในการเลือกใช้ศัพท์วิชาการของห้องสมุดถึงจะมีทางเลือกและการใช้คำศัพท์ได้หลากหลาย แต่ประการสำคัญ ก็คือ เมื่อห้องสมุดเลือกศัพท์คำใดคำหนึ่งแล้วให้คำนิยาม ถ้าหากจำเป็นควรใช้ศัพท์คำนั้นตลอดไป เพื่อช่วยลดความสับสนของผู้ใช้บริการ

3. จากการทดสอบนัยสำคัญ พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดแตกต่างกัน มีความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ไม่แตกต่างกัน คือ เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย พบว่า ผู้เข้าใช้ห้องสมุดทุกวันที่เปิดบริการ มีคะแนนเฉลี่ย 17.19 ผู้เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ย 16.52 ผู้เข้าใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ย 16.36 ผู้เข้าใช้ห้องสมุดเดือนละ 2-3 ครั้ง และเดือนละ 1 ครั้ง มีคะแนนเฉลี่ย 15.92 เท่ากัน ในขณะที่ผู้เข้าใช้ห้องสมุดอื่น ๆ (เข้าตอนใกล้สอบ ทุกวันที่มาเรียน ฯลฯ) มีคะแนนเฉลี่ย 16.66 ซึ่งต่างกัน 1.27 คะแนน

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดมีผลทำให้ความเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของผู้ใช้บริการแตกต่างกัน ผลการวิจัยครั้งนี้จึงค้านกับสมมุติฐาน ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจาก ผู้เข้าใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดโดยไม่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการเป็นหลัก แต่เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือพิมพ์ วารสารบันเทิง พักผ่อน พุดคุย และใช้ห้องสมุดเป็นสถานที่นัดพบกับเพื่อน แต่ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ Musavi (1977) ที่ศึกษาความแตกต่างระหว่างผู้ใช้ที่เข้าใช้ห้องสมุดแตกต่างกันว่า มีระดับความรู้ ทักษะต่อการใช้ห้องสมุดต่างกันอย่างไร พบว่า ผู้ที่เข้าใช้ห้องสมุดน้อยมีความรู้ในด้านทรัพยากรและบริการของห้องสมุด ตลอดจนทักษะในการใช้ห้องสมุดต่ำกว่าผู้เข้าใช้ห้องสมุดเป็นประจำ

4. ผู้ใช้บริการที่เคยเรียนกับไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด มีความเข้าใจ ศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 กล่าวคือ ผู้ใช้บริการที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด เข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์มากกว่า (คะแนนเฉลี่ย 17.70) ผู้ใช้บริการที่ไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด (คะแนนเฉลี่ย 15.53)

ผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า ผู้ใช้บริการที่เคยเรียนกับไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดเข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมุติฐาน และ King (1981) ได้ศึกษาพบข้อสรุปที่ช่วยสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ว่า ผู้ที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดในระดับอุดมศึกษามีอัตราการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ สารระสังเขป วัสดุย่อส่วนและสื่อการศึกษาประเภทอื่น ๆ ในการค้นคว้าวิจัยสูงกว่าผู้ไม่เคยเรียน ผู้ที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดจะไม่ค้นคว้าจากหนังสือเพียงอย่างเดียว และมีความเชื่อมั่นในการใช้ห้องสมุดสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียน แต่ผลการวิจัยข้างต้นขัดแย้งกับผลการวิจัยของ Paterson (1979) ที่พบว่า นักศึกษาที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดมาแล้ว ได้คะแนนจากการทดสอบการใช้ห้องสมุดต่ำกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียน ทั้งนี้ เพราะนักศึกษากลุ่มที่ไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุดในชั้นเรียนมาก่อน ต่างก็เคยเรียนรู้การใช้ห้องสมุดมาแล้ว จากการนำชม หรือการเรียนแทรกในวิชาอื่น ๆ และการได้รับแจกคู่มือการใช้ห้องสมุด

ข้อเสนอแนะ

1. ในการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด บรรณารักษควรคำนึง ถึงการใช้ศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะช่วยลดความสับสนของผู้ใช้ห้องสมุดได้ ตัวอย่างเช่น จากการที่ผู้วิจัยรวบรวมศัพท์วิชาการจากห้องสมุดต่าง ๆ ศัพท์คำว่า Bar code มีการใช้แตกต่างกันถึง 3 ลักษณะ คือ ใช้ว่า บาร์โค้ด, แถบรหัส, รหัสแท่ง ซึ่งในเรื่องนี้ Snow (1986) ได้เสนอแนะว่าการสื่อสารโดยการเขียนของห้องสมุดที่จำเป็นต้องใช้ศัพท์เฉพาะ ควรเลือกใช้ศัพท์คำใดคำหนึ่งแล้วให้คำนิยามและควรใช้ศัพท์คำนั้นตลอดไป

2. เสนอให้คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรเพื่อบรรจุวิชาการใช้ห้องสมุด ที่มี การสอนเกี่ยวกับศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เป็นวิชาบังคับ แก่นิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ซึ่งจะช่วยให้นิสิต นักศึกษารู้จักใช้ห้องสมุดได้อย่างถูกวิธี เนื่องจากการศึกษาของ Joyce (1961) พบว่า นักศึกษาที่ได้คะแนนสูงในการทดสอบวิชาการใช้ห้องสมุด สามารถทำคะแนนเฉลี่ยตลอด หลักสูตรได้สูงกว่าผู้ทดสอบที่ได้คะแนนต่ำ ซึ่งสามารถชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนที่มีทักษะการใช้ ห้องสมุดมักประสบความสำเร็จทางการศึกษา และจากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยก็พบว่า ผู้ใช้ ห้องสมุดที่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด เข้าใจศัพท์วิชาการด้านบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ มากกว่าผู้ใช้ห้องสมุดที่ไม่เคยเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด

3. เสนอให้ราชบัณฑิตยสถาน พิจารณาจัดทำศัพท์บัญญัติด้านบรรณารักษ ศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เพราะในปัจจุบัน พบว่า ราชบัณฑิตยสถานได้จัดทำศัพท์ บัญญัติสาขาวิชาต่าง ๆ มาแล้วหลายสาขาวิชา เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สังคมวิทยา ศิลปะ และการพิมพ์ ส่วนศัพท์บัญญัติด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ ศาสตร์ยังไม่ปรากฏ ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้ราชบัณฑิตยสถานจัดทำศัพท์บัญญัติสาขา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ โดยจัดตั้งคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ด้าน บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ให้เป็นผู้ดำเนินการ และเพื่อให้ศัพท์วิชาการด้านนี้ มีคำไทยที่เป็นมาตรฐานสามารถใช้สื่อความหมายได้ตรงกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทดสอบความเข้าใจศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศ ศาสตร์ของผู้ใช้บริการโดยวิธีอื่น เช่น ทดสอบความเข้าใจศัพท์วิชาการ โดยเปรียบเทียบ ก่อนและหลังการสอน
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้าใจความหมายของศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ กับความถี่ที่ศัพท์ได้รับการคัดเลือก
3. เปรียบเทียบระดับความเข้าใจศัพท์วิชาการ ด้านบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ของผู้ใช้บริการ โดยจำแนกตามสถาบัน สาขาวิชา และชั้นปี